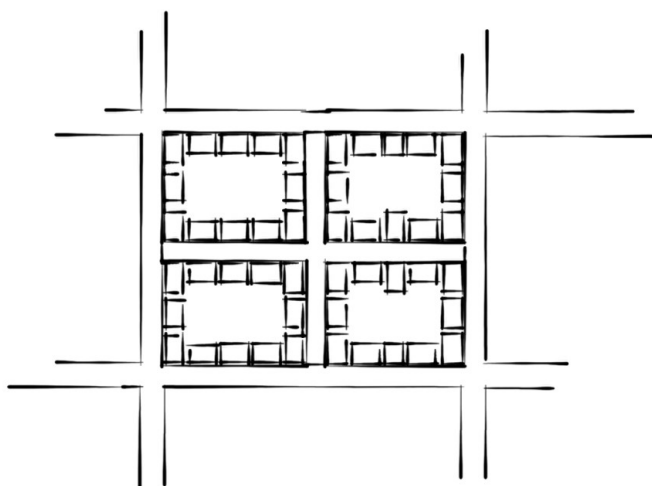

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ
ΤΕΤΡΑΓΩΝΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
ΡΟΜΑ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:
ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α.Μ 1306
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ-ΚΑΝΤΩ Α.Μ 1228

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΡΟΥΜΠΙΝ

ΠΑΤΡΑ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΠΕΡΙΛΗΨΗ	σελ 1
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	σελ 2
ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ	σελ 4
ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	σελ 5
ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	σελ 7
ΓΕΝΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΩΝ ΡΟΜΑ	σελ 10
ΠΡΟΤΑΣΗ	σελ 17
ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	σελ 22
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ	σελ 26
ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΑ	σελ 31
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΚΕΤΑΣ	σελ 41
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ 42

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα μελέτη, έγινε στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας Η' εξαμήνου του τμήματος Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτηρίων στο Α.Τ.Ε.Ι Πάτρας. Αφορά την ανάπλαση τεσσάρων οικοδομικών τετραγώνων καθώς και την επανάχρηση σε κατοικίες Ρομά στη περιοχή των προσφυγικών της Πάτρας. Τα σχέδια της αποτύπωσης των όψεων έγιναν από μία σειρά δικών μας μετρήσεων. Στην αποτύπωση εμπεριέχονται επιπλέον σχέδια κατόψεων και τομών τα οποία προέρχονται από μια μελέτη αποτύπωσης της αρχικής μορφής που είχε γίνει, τα σχέδια αυτά μαζί με την καταγραφή ιστορικών στοιχείων στάθηκαν δεδομένα για την μελέτη μας καθώς η πρόσβαση στο εσωτερικό των κτιρίων δεν ήταν εφικτή. Την αποτύπωση ακολουθεί η σειρά των σχεδίων της πρότασης με την αφαίρεση των όποιων προσθηκών είχαν γίνει μέχρι σήμερα και αλλοίωναν τη μορφή των όψεων, με σκοπό την επαναφορά του αρχικού όγκου. Στη συνέχεια ακολουθεί η σειρά των σχεδίων της ανάπλασης των εσωτερικών αυλών καθώς και τα σχέδια της επανάχρησης των κτιρίων μαζί με την φωτορεαλιστική τους απόδοση. Η πρόταση μας επηρεάστηκε από τις ανάγκες και τον τρόπο ζωής των Ρομά όπου μελετήσαμε μέσω πληροφοριών που αντλήσαμε από το διαδίκτυο αλλά και από προσωπική επαφή μαζί τους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αντικείμενο μελέτης της πτυχιακής εργασίας είναι η ανάπλαση τεσσάρων οικοδομικών τετραγώνων στα προσφυγικά της Πάτρας και επανάχρηση σε κατοικίες Ρομά. Πρόκειται για 48 κατοικίες χωρίς κάποιο ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό μορφολογικό ή κτιριολογικό ενδιαφέρον, ούτε όμως και κάποιας ιδιαίτερης ιστορικότητας. Πρόκειται γενικά για μια γειτονιά πιο έξω από το κέντρο της Πάτρας όπου κινδυνεύει από ερήμωση και παρακμή εξαιτίας της σταδιακής εγκατάλειψης και της εγκατάστασης μειονοτήτων. Τα οικοδομικά τετράγωνα που επιλέξαμε ως αντικείμενο μελέτης εντάσσονται στο β' προσφυγικό συνοικισμό που όπως αναφέρεται παρακάτω στην ιστορική ανάλυση έχει διατηρήσει μέχρι σήμερα την αρχική του μορφή σε σχέση με τους άλλους συνοικισμούς και έτσι μας φέρνει πιο εύκολα στον στόχο της πρότασης μας στο να επαναφέρουμε την αρχική μορφή των όψεων εις ανάμνηση του τότε.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Κατόπιν μελέτης και προσωπικής αναζήτησης οδηγηθήκαμε σε ορισμένα συμπεράσματα τα οποία προσφέρουν νέες δυνατότητες έτσι ώστε τα οικοδομικά τετράγωνα να αποτελέσουν έναν καλύτερο τόπο κοινωνικής συνύπαρξης για την συγκεκριμένη περιοχή.

- Να διαθέτει χρήσεις που να ελκύουν άτομα κάθε ηλικίας και τάξης
- Να βελτιώσει το επίπεδο βιωσιμότητας της περιοχής.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Μετά τη μικρασιατική καταστροφή (1918-1922) μεγάλο μέρος του πληθυσμού εκδιώχθηκε με αποτέλεσμα την εισροή τους σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας. Μία από αυτές ήταν και η Πάτρα, όπου στις 20 Σεπτέμβρη του 1922 ημέρα Τρίτη φτάνει το πρώτο ατμόπλοιο με χιλιάδες επιβάτες, κυρίως Σμυρνιοί. Υπολογίζεται ότι στη Πάτρα ήρθαν περίπου 6 με 7000 πρόσφυγες.

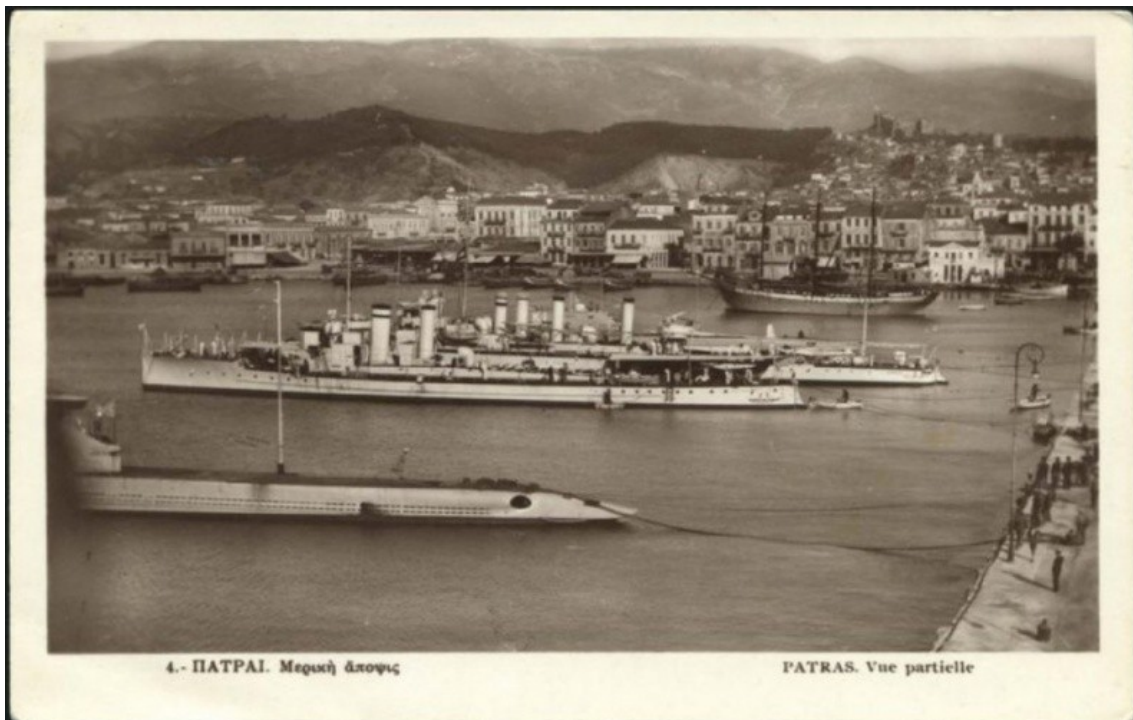
Μία τόσο μεγάλη και ξαφνική προέλευση ανθρώπων σε μία πόλη σίγουρα επιφέρει δυσκολίες και αδιέξοδα σε ότι αφορά την αφομοίωση τους, αυτό έφερε ως αντίκτυπο τις τοπικές πολιτικές αρχές να εναντιωθούν και να μην μπορούν να δουν αυτόν τον ξεριζωμένο κόσμο με συμπάθεια.

Στην αρχή στεγάστηκαν σε διάφορα οικήματα όπως σχολεία, ιδρύματα, αποθήκες, γυμναστήρια, κλπ.

Το 1923 ιδρύεται ο παμμικρασιακός σύνδεσμος Πατρών μετά από μαχόμενες κινήσεις προσφύγων με στόχο το σχεδιασμό των πρώτων σπιτιών. Έτσι το 1924 ιδρύθηκε από το κράτος ο 1ος προσφυγικός συνοικισμός.

Η βασική τυπολογία των οικιστικών μονάδων του πρώτου συνοικισμού είναι, ισόγεια, με δύο χώρους, με κεραμοσκεπή στέγη ανά δυάδες ή ανά τετράδες.

Μετά την ίδρυση του πρώτου προσφυγικού συνοικισμού, δημιουργήθηκαν ο 2ος (1926), ο 3ος (1932), ο 4ος και τέλος ο Αγροτικός προσφυγικός συνοικισμός.

Η διάταξη του 2ου προσφυγικού συνοικισμού, ήταν διάροφη με φέροντα στοιχεία από μπετόν και κεραμοσκεπή στέγη. Στον 3ο παρατηρούμαι τη τυπική μονάδα κατοικίας, ισόγεια, μεγαλύτερη απ' αυτήν του 1ου συνοικισμού, ποιοτικά καλύτερα και από αισθητικής απόψεως. Ο 4ος συνοικισμός βρίσκεται στην περιοχή του Άγιου Ιωάννη Πράτσικα, στην οδό Αγίας Τριάδος..

Η τυπολογία είναι διάροφες επαναλαμβανόμενες ανά ζεύγη οικιστικές μονάδες. Αντίθετα, στον αγροτικό προσφυγικό συνοικισμό οι οικιστικές μονάδες που ανεγέρθηκαν δεν είχαν μορφολογικά στοιχεία και πρόκειται για πρόχειρες και ευτελείς κατασκευές. Ο συνοικισμός αυτός χωροθετήθηκε στην περιοχή κάτω απ' το μοναστήρι του Γηροκομείου και δόθηκε ως μικρός αγροτικός κλήρος σε προσφυγικές οικογένειες.

Αεροφωτογραφίες των προσφυγικών συνοικισμών

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ

Πρόκειται για τον δεύτερο προσφυγικό συνοικισμό, που δημιουργήθηκε στη Πάτρα το 1925 στον οποίο περιλαμβάνονται τα τέσσερα οικοδομικά τετράγωνα όπου αποτελούν και το αντικείμενο μελέτης μας. Στο κάθε ένα από αυτά κτίστηκαν δώδεκα κατοικίες.

Γενικές διαστάσεις του κάθε οικοδομικού τετράγωνου είναι 56.00*42.00 μ.

Τα οικοδομικά τετράγωνα βρίσκονται επί τις οδούς Πόντου, Δάμωνος, Νικαίας, Περγάμου, Εφέσου και Προύσης.

Το κάθε κτίριο έχει σχήμα ορθογωνίου παραλληλογράμμου με γενικές διαστάσεις 11.30 x 7.50, συνολικό εμβαδόν 84.75 τμ.

Το συνολικό ύψος του κάθε κτηρίου είναι 7.98μ στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το ύψος της στέγης η οποία αποτελείται από γαλλικού τύπου κεραμίδια.

Ο σκελετός του κάθε κτηρίου είναι κατασκευασμένος εξολοκλήρου από τσιμέντο.

Η ημερομηνία κατασκευής του Β Προσφυγικού συνοικισμού είναι το 1925.

Σε κάθε ένα από τα οικοδομικά τετράγωνα υπάρχει μία εσωτερική αυλή στην οποία η είσοδος γίνεται από τις παρόδους που δημιουργούνται ανάμεσα από τα σπίτια. Όταν δημιουργήθηκε ο συνοικισμός η χρήση των αυλών αυτών εξυπηρετούσε τις καθημερινές ανάγκες των προσφύγων, όπως για παράδειγμα σε κάθε μία από τις αυλές υπήρχε μία πέτρινη βρύση η οποία κάλυπτε την ανάγκη για νερό καθώς δεν υπήρχε υδρευτικό σύστημα στο εσωτερικό των κατοικιών. Με το πέρασμα του χρόνου η αρχική χρήση των εσωτερικών αυλών άλλαξε εξαιτίας του ότι ο καθένας από τους ιδιοκτήτες των κατοικιών δημιουργούσε επιπρόσθετους χώρους <<τρώγοντας>> χώρο από την αυλή με αποτέλεσμα σήμερα οι αυλές να θυμίζουν περισσότερο <<παράγκες>> παρά ένα κοινόχρηστο χώρο προς όφελος όλων.

Φωτογραφίες από τις εσωτερικές αυλές

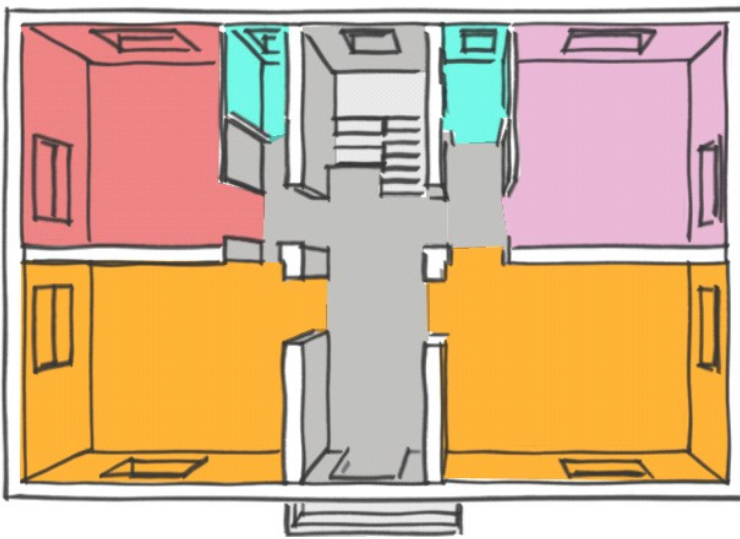
ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα κτήρια όπως χτίστηκαν τότε το 1925, είχαν απλή ορθογώνια κάτοψη και δημιουργήθηκαν, ώστε να ζουν δύο ή και περισσότερες οικογένειες, έτσι η κάτοψη διαμορφώνεται ανάλογα με τις προδιαγραφές αυτές.

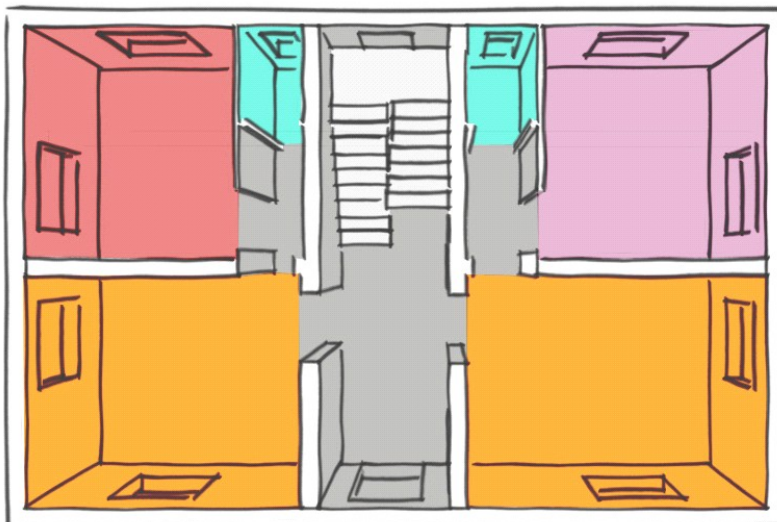
Το κτήριο έχει πλήρως συμμετρική κάτοψη με εξωτερικές διαστάσεις 11.30 x 7.50μ.

Τα μεικτά ύψη των ορόφων του είναι αντίστοιχα 3.00μ στο ισόγειο, 3.20μ στον α' όροφο, ενώ το συνολικό ύψος του είναι 7.70μ, περιλαμβανόμενο το ύψος της στέγης 1.38μ.

Το συνολικό του εμβαδόν είναι 169,50 τμ. το οποίο αντιστοιχεί σε 84,75 τμ. για το ισόγειο και σε 84,75 τμ. για α' όροφο.

Κάτοψη ισογείου

Κάτοψη ορόφου

Η είσοδος στην κατοικία γίνεται από την βόρειο-ανατολική όψη, δηλαδή από την όψη που βρίσκεται στην πλευρά που είναι εφαιπτόμενη στο δρόμο. Καθώς εισερχόμαστε στο κτήριο συναντάμε ένα διάδρομο, ο οποίος καταλήγει στη σκάλα. Αριστερά και δεξιά του διαδρόμου αναπτύσσονται τέσσερα διαμερίσματα μικρής κλίμακας όπου στο καθένα υπάρχει ένας χώρος υποδοχής, ένα υπνοδωμάτιο και ένα λουτρό. Αντίστοιχα και στον όροφο έχουμε την ίδια διάταξη.

Σήμερα δεν ισχύει η αρχική διάταξη, γιατί πολλά διαμερίσματα είτε πουλήθηκαν, είτε ενοποιήθηκαν από μία οικογένεια. Ο καθένας ιδιοκτήτης μετέπειτα από αυτές τις αλλαγές, έκανε και τις αντίστοιχες τροποποιήσεις. Δεν έχουμε γνώση πως μπορεί να είναι το καθένα από αυτά γιατί δεν ήταν εφικτή η πρόσβαση μας σε αυτά. Από τις όψεις όμως, μπορούμε να καταλάβουμε περίπου πως έχει γίνει ο διαχωρισμός της κάθε κατοικία.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο συνολικός όγκος των κτηρίων δεν εμφανίζει ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά καθώς σκοπός της δημιουργίας τους ήταν η γρήγορη ανέγερση τους και η άμεση εγκατάσταση των προσφύγων σε αυτά.

Ο όγκος των κτηρίων είναι σχήματος ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου, και τα ανοίγματα διαμορφώνονται συμμετρικά κατά μήκος του κτιρίου.

Ο όγκος αυτός χαρακτηρίζεται για την συμμετρικότητα του ως προς τον κατακόρυφο και οριζόντιο άξονα του.

Τα κτήρια στη αρχική τους μορφή διέθεταν μόνο έναν εξώστη, στον κατακόρυφο άξονα της βορειοανατολικής όψης.

Η στέγη του κτιρίου γίνεται με τετράρηχτη ξύλινη στέγη με επικάλυψη από κεραμίδια γαλλικού τύπου.

Η μορφολογία των κτιρίων μορφή αποτελείται από πολλές μεταγενέστερες επεμβάσεις διαφορετικές στο κάθε ένα από αυτά, όπως για παράδειγμα η προσθήκη και άλλων όγκων κατακόρυφα αλλά και η προσθήκη περισσότερων ανοιγμάτων σε σχέση με την αρχική του μορφή.

Φωτογραφίες της υφιστάμενης κατάστασης

ΓΕΝΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΟΙ ΟΡΑΤΟΙ "ΑΟΡΑΤΟΙ" ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΣ ΜΑΣ

Αποκαλούμενοι άλλοτε ως «ρομά» ή «κατσίβελου» άλλοτε ως «γύφτου», «τσιγγάνου» ή «αθίγγανου». Ένας λαός χωρίς καμιά πατρίδα. Οι τσιγγάνοι ήταν ανέκαθεν "ο οικίος ξένος", ένας λαός που πάντα περίσσευε και ζούσε κυριολεκτικά και μεταφορικά εκτός των τοιχών. Κουβαλούσε στη πλάτη του όλους τους φόβους μας, αλλά και τα ρομαντικά μας στερεότυπα, από τη μια ο τσιγγάνος που κλέβει, που κάνει μάγια και ξεγελά και από την άλλη ο ατίθασος ταξιδευτής που παίζει μουσική και χορεύει ανέμελος στο φως του φεγγαριού.

Μία εθνική ομάδα, μία εθνική μειονότητα που έχει δεχτεί πολλά κρούσματα ρατσιστικής δυσανεξίας. Θεωρείτε η πλέον περιθωριοποιημένη μειονότητα στην Ευρώπη, χωρίς καμία ευκαιρία στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις ίσες ευκαιρίες για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι το 75% των Ευρωπαίων ρομά ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, χωρίς χρήματα, χωρίς φως ή νερό, χωρίς θέρμανση.

Το χειρότερο όμως όλων είναι έλλειψη σεβασμού. Ένας τραγουδιστής ρομά μεγάλων ποπ επιτυχιών στη Ρουμανία αναφέρει συγκεκριμένα σε συνέντευξη του «...υπάρχει στίγμα από τα γεννοφάσκια μας...». Ο περισσότερος κόσμος έχει συνυφασμένο το όνομα των ρομά ως το παράδειγμα της παραβατικότητας.

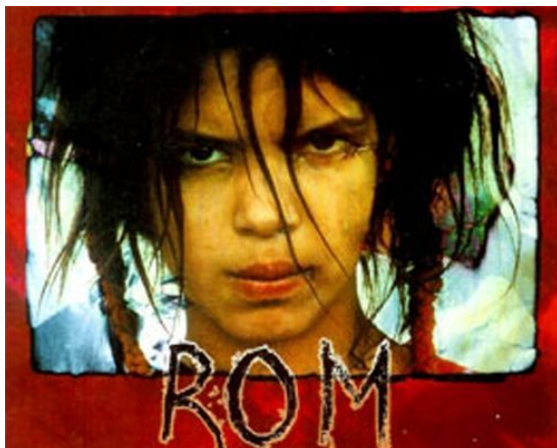
Οι Ρομά είναι ένας κατά βάση νομαδικός λαός με Ινδική καταγωγή.

Η πρώτη ιστορική αναφορά για τους Ρομά γίνεται από τον Ηρόδοτο που αναφέρει τον λαό των "Σιγύνων".

Διαφήμιση πώλησης Ρομά σκλάβων στην Ρουμανία: "Για πώληση εξαιρετοι δουλοπάροικοι ή σκλάβοι Τσιγγάνοι. Δια μέσου μιας δημοπρασία στο μοναστήρι του Αγίου Ηλία στις 8 Μαΐου 1852, συμπεριλαμβάνονται 18 άνδρες, 10 αγόρια, 7 γυναίκες και 3 κορίτσια σε καλή κατάσταση".

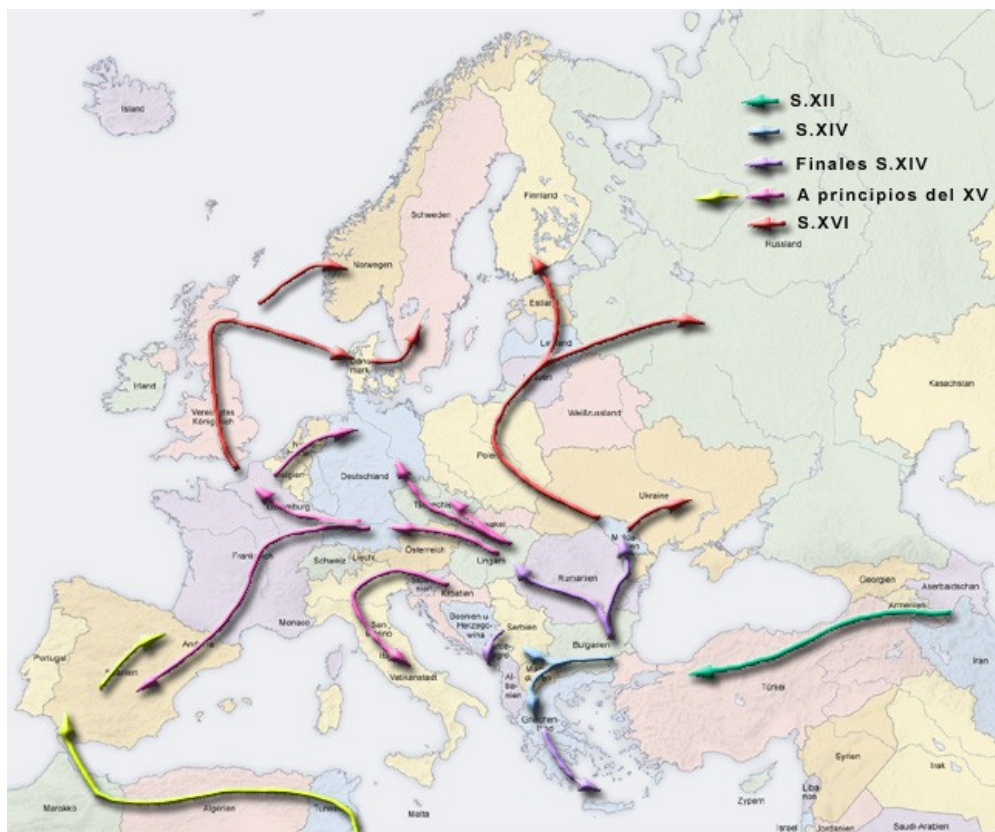
-Ονομασία:Οι Ρομά είναι στις περισσότερες χώρες γνωστοί με λέξεις συγγενικές με τη λέξη "γύφτος". Η λέξη προέρχεται από τη λέξη "Αιγύπτιος" και η χρήση της οφείλεται στην πεποίθηση παλαιότερων εποχών ότι οι Ρομά προέρχονται από την Αίγυπτο. Η λέξη "Ρομ", που χρησιμοποιείται σε πολλές περιοχές από τους ίδιους, σημαίνει στη γλώσσα τους "άντρας" ή "σύζυγος". Μεταξύ τους χρησιμοποιούν τα "Μελελέ" (Λαός μαύρος), "Μανούς" (άνθρωπος) και "Σίντε". Επίσης, η λέξη "αθίγγανος" ή "ατσιγγανος" σημαίνει τον "ανέγγιχτο" (από την ονομασία της χαμηλότερης ινδουιστικής κάστας, από την οποία πιθανολογείται ότι προήλθαν) και ετυμολογείται από το στερητικό α- και το ρήμα θιγγάνω, δηλαδή "αγγίζω".

- Ιστορία : Οι Ρομά πιστεύεται ότι μετανάστευσαν από την Πενταποταμία της Ινδίας σημερινό Παντζάμπ γύρω στο 1000μ. και, περνώντας από το Αφγανιστάν, την Περσία, την Αρμενία και την Τουρκία, στην Ευρώπη, όπου στη συνέχεια εξαπλώθηκαν στις περισσότερες περιοχές της ηπείρου. Αργότερα, κατά τις μαζικές μεταναστεύσεις προς την Αμερική μεγάλος αριθμός Ρο μετακινήθηκε προς τον Νέο Κόσμο. Αυτή η θεωρία όμως έρχεται σε αντιδιαστολή με την προχριστιανική αναφορά από τον Ηρόδοτο. Οι λόγοι που οδήγησαν τους Ρομά σε μία τέτοια μαζική και σε τόσο μεγάλη απόσταση μετακίνηση είναι ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια της ιστορίας. Υπάρχουν θεωρίες σύμφωνα με τις οποίες οι Ρομά προήλθαν από κατώτερες κάστες του Ινδού ποταμού, τα μέλη των οποίων στρατολογήθηκαν ως μισθοφόροι σε πολέμους εναντίον των Αράβων. Μία άλλη θεωρία είναι ότι οι Ρομά προέρχονται από αιχμαλώτους των Αράβων, κατά την εισβολή των Μουσουλμάνων στη βόρεια Ινδία και το σημερινό Πακιστάν.

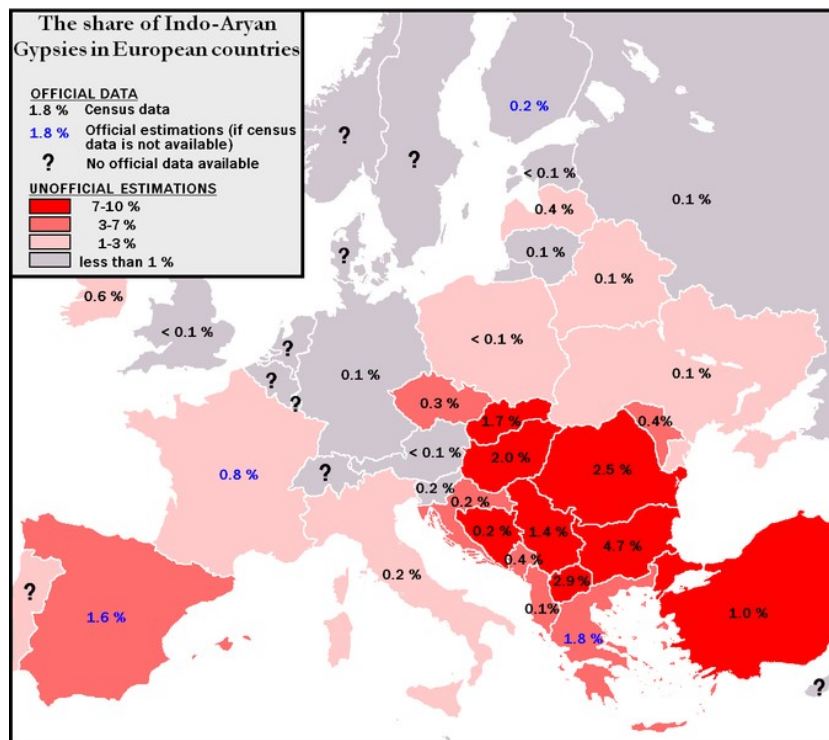
- Γλώσσα: Η γλώσσα των Ρομά, η Ρομανί ή "Ρομανές", είναι μία Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα που συγγενεύει με τις διάφορες γλωσσικές διαλέκτους της Ινδίας ιδιαίτερα με την γλώσσα Πουντζάμπι της Βόρειας Ινδίας. Στις διάφορες περιοχές που κατοικούν Ρομ έχουν διαμορφωθεί πολλές τοπικές διάλεκτοι, επηρεασμένες από τις τοπικές γλώσσες.

Μετακινήσεις Ρομά στην Ευρώπη

-Πληθυσμός : Υπάρχουν εκτιμήσεις σύμφωνα με τις οποίες υπάρχουν μεταξύ 8 και 10 εκατομμύρια Ρομά παγκοσμίως. Στην Ευρώπη, ο πληθυσμός τους υπολογίζεται περίπου στα 12 εκατομμύρια άτομα, ενώ στην Ελλάδα βρίσκεται ο τρίτος σε αριθμό πληθυσμός Τσιγγάνων στη Δυτική Ευρώπη. Οι περισσότεροι ζουν στη Ευρώπη, σε χώρες όπως:

- Ρουμανία: μεταξύ 1.2 και 1.5 εκατομμυρίων
- Ουγγαρία: μεταξύ 600 και 800 χιλιάδων
- Βουλγαρία: περίπου 750 χιλιάδες
- Σερβία: περίπου 800 χιλιάδες
- Ισπανία: μεταξύ 600 και 800 χιλιάδων
- Σλοβακία: μεταξύ 350 και 520 χιλιάδων
- Π.Γ.Δ.Μ.: 260 χιλιάδες
- Τσεχία: μεταξύ 150 και 300 χιλιάδων
- Γαλλία: 310 χιλιάδες
- Τουρκία: 2 έως 5 εκατομμύρια
- Αλβανία: μεταξύ 100 και 150 χιλιάδων
- Ελλάδα: Η Πολιτεία τους υπολογίζει σε 120-150 χιλιάδες άτομα

Πληθυσμιακές εκτιμήσεις των Ρομά στην Ευρώπη

Οι περιοχές της Ελλάδας στις οποίες είναι μόνιμα εγκαταστημένοι Ρομά με μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού είναι οι: Αγ. Βαρβάρα, Λιόσια, Δενδροπόταμος, Αλεξάνδρεια Ημαθίας, Αμαλιάδα, Γαστούνη, Εξαμίλι Κορινθίας, Νέα Ιωνία Μαγνησίας και Νυμφόπετρα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο μεγαλύτερος διεθνής χορηγός για τη βελτίωση της κατάστασης των κοινοτήτων των Ρομά. Την τελευταία τριετία χορήγησε περισσότερα από 77 εκατ. ευρώ μέσω του προγράμματος PHARE για σχέδια σχετικά με τη στέγαση και τις συνθήκες διαβίωσης των Ρομά στην Ουγγαρία, στην Τσεχία και στη Σλοβακία, στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία. Αλλά και στα κράτη που είναι ήδη μέλη της Ε.Ε. (Ισπανία, Ελλάδα και Γαλλία) εφαρμόζονται προγράμματα μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.) και της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL. Σχέδια για τους Ρομά υποστηρίζονται και μέσω των προγραμμάτων ΣΩΚΡΑΤΗΣ και Νεολαία για την Ευρώπη.

Το πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων που έχει υπογράψει και η Ελλάδα ολοκληρώθηκε με την έκδοση της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής.

-Θρησκεία: Οι Ρομά δεν έχουν κάποια δική τους χαρακτηριστική θρησκεία, αλλά υιοθετούν ενίοτε την επικρατούσα θρησκεία κάθε περιοχής κατοικίας τους. Χαρακτηρίζονται από μεγάλη προσαρμοστικότητα στο θέμα της θρησκείας και αρκετοί μελετητές εικάζουν πως παλιότερα η θρησκεία τους ήταν η ηλιολατρία. Σήμερα οι διάφορες φυλές είναι πιστές στο θρήσκευμα της χώρας που κατοικούν. Έχουμε την πρώτη καταγραφή στην Κρήτη, όπου αναφέρονται ως Χριστιανοί Ορθόδοξοι από το 1832, στη Δυτική Ευρώπη αναφέρονται ως καθολικοί. Η Καθολική Εκκλησία αναφέρει ονόματα ιερέων, μοναχών και κάποιου Καρδινάλιου με τσιγγάνικη καταγωγή και στη Ρουμανία υπάρχουν ιερείς ορθόδοξοι τσιγγάνοι. Στην Τουρκία οι περισσότεροι είναι Μουσουλμάνοι, Μουσουλμάνοι τσιγγάνοι υπάρχουν επίσης και στο νομό Έβρου (γνωστοί ως Τουρκόγυφτοι).

-Πολιτισμός: Στην Ελλάδα διακρίνουμε δύο ομάδες Ρομά: τους μετακινούμενους και τους εγκαταστημένους. Οι πρώτοι συνεχίζουν τη νομαδική ζωή και είναι συνήθως πλανόδιοι έμποροι φρούτων, λαχανικών, μικροεμπόρων και άλλων ειδών οικιακής χρήσης, όπως επίσης και παλαιοπώλες και ρακοσυλέκτες. Οι δεύτεροι κατοικούν στις παρυφές των μεγάλων αστικών κέντρων, σε συνοικίες υποβαθμισμένες. Τα επαγγέλματα που εξασκούν έχουν σχέση συνήθως με το εμπόριο και πολύ πιο σπάνια με εξαρτημένη μισθωτή εργασία. Στα σχετικά με τη μουσική επαγγέλματα όπως μουσικοί, οργανοπαίκτες, τραγουδιστές κλπ. έχουν ισχυρή παράδοση και πολιτισμό.

Η σημαντικότερη γιορτή των Ρομά είναι η γιορτή της Άνοιξης (Εντερλέζι). Η προέλευσή της είναι ελληνική και γιορτάζεται από 23 Απρίλη μέχρι 1 Μάη σε όλη την Ευρώπη.

-Θύματα διακρίσεων: Εξαιτίας του νομαδικού τρόπου ζωής τους και της έλλειψης επιθυμίας ή/και δυσκολίας προσαρμογής στον τρόπο ζωής της πλειοψηφίας των υπόλοιπων κατοίκων κάθε περιοχής οι Τσιγγάνοι έχουν πέσει συχνά θύματα διακρίσεων. Συχνά αρνητικά στερεότυπα είναι αυτά του "κλέφτη", του "επαγγελματία ζητιάνου", του "τσιγγούνη" κ.ά. Στην Ελλάδα, τουλάχιστον, οι αρνητικοί συνειρμοί εναντίον των Ρομά συντηρούνται εν μέρει από την αυξημένη εγκληματικότητα μεταξύ των Τσιγγάνων, που δεν οφείλεται βέβαια σε κάποιο εγγενές χαρακτηριστικό της φυλής, αλλά στα υψηλά επίπεδα φτώχειας στις τάξεις τους και στην αδυναμία ή άρνηση τους να ενσωματωθούν με τους τοπικούς πληθυσμούς. Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο οι Ρομά υπήρξαν μεταξύ των θυμάτων των μαζικών εκτελέσεων στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως μαζί με Εβραίους, κουμμουνιστές, ομοφυλόφιλους και Μάρτυρες του Ιεχωβά. Υπάρχει η άποψη ότι περίπου 400.000 Ρομά εκτελέστηκαν από τους Ναζί ην περίοδο εκείνη.

Οι έλληνες Ρομά έχουν 114 σωματεία πανελλήνια (Συνομοσπονδία Ελλάδος) με 300 χιλιάδες εγγεγραμμένα μέλη, ενώ το 2006 συγκρότησαν και πολιτικό κόμμα με τον τίτλο "Ασπίδα-Ρομ" (Ανεξάρτητη Συσπείρωση Πολιτών Ιδιαίτερου Αυτοπροσδιορισμού ΡΟΜ). Το Ελληνικό Παρατητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) κατήγγειλε τον Σεπτέμβριο του 2006 ότι στην Ελλάδα "την τελευταία δεκαετία παρατηρείται η μεγαλύτερη παράνομη έξωση Ρομά", ενώ παράλληλα είναι σε έξαρση η εξύβριση των υπερασπιστών των δικαιωμάτων τους, με την συμβολή και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Μάλιστα αναφέρεται ότι «ήδη την 1η Σεπτεμβρίου 2006 κατατέθηκε ερώτηση στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης από τον εισηγητή για θέματα μειονοτήτων, σοσιαλιστή βουλευτή Λετονίας Μπορίς Τσίλεβιτς».

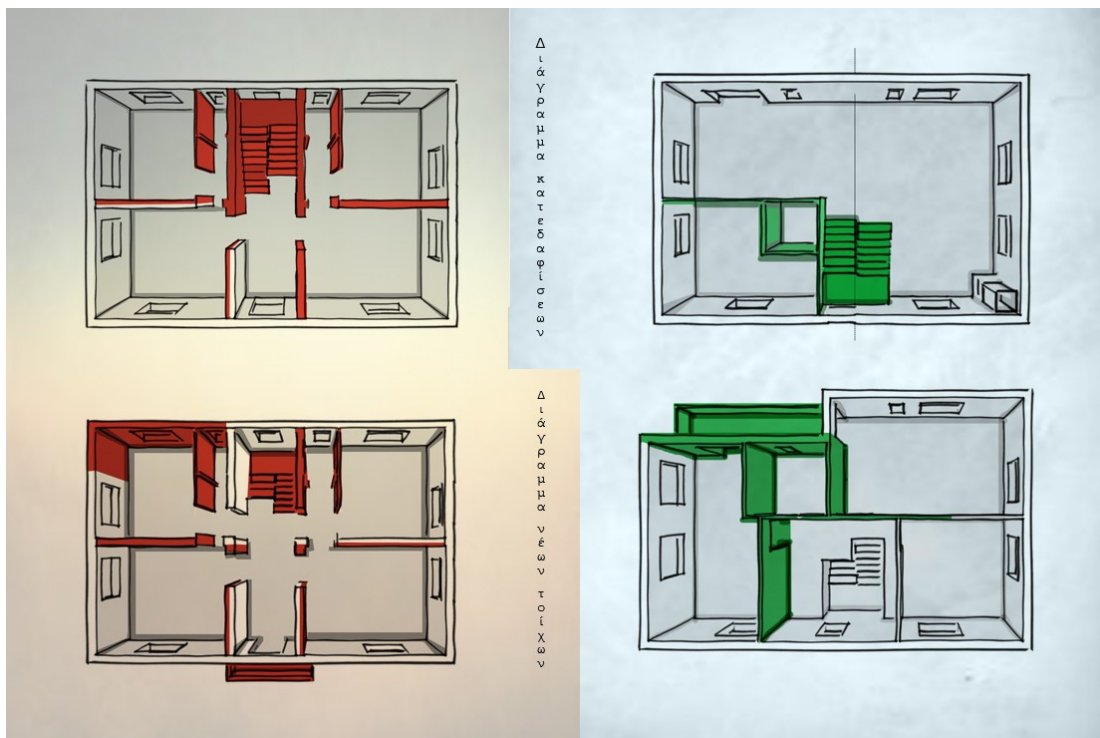
ΠΡΟΤΑΣΗ

ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Στο νέο κτιριολογικό πρόγραμμα η χρήση των κτιρίων παραμένει ίδια, δηλαδή χρήση ως κατοικίες. Στόχος της νέας επέμβασης είναι η εγκατάσταση των ρομά σε αυτές τις κατοικίες με αφορμή ότι προϋπήρχαν σε αυτή την περιοχή.

Η διαμόρφωση της κάτοψης έγινε με βάση τις ανάγκες των ρομά όπως για παράδειγμα το μεγάλο αριθμό των μελών των οικογενειών τους αλλά και τις καθημερινές τους συνήθειες. Η αναδημιουργία των χώρων θέλαμε να συμβαδίζει με τις ανάγκες τους. Για τις ανάγκες των χώρων αυτών κρίθηκε αναγκαία η αφαίρεση ορισμένων τοίχων και η δημιουργία νέων διαχωριστικών τοίχων.

Η κεντρική είσοδος στο κτήριο γίνεται από την όψη της εσωτερικής αυλής (σε αντίθεση με την πρωταρχική του μορφή, όπου η κεντρική είσοδος στο κτήριο γινόταν από τη όψη που βρισκόταν στη πλευρά του δρόμου). Σκοπός αυτής της επέμβασης ήταν η διαφοροποίηση από το δημόσιο στο ιδιωτικό. Έτσι τοποθετήσαμε τη κεντρική είσοδο του κτιρίου στη νοτιοδυτική πλευρά.

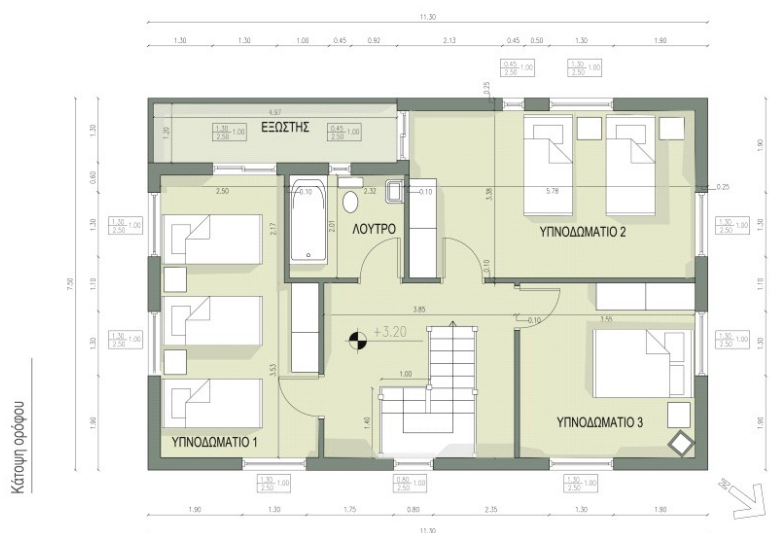

Διάγραμμα κατεδαφίσεων-νέων προσθήκων

Ακόμα αφαιρέσαμε τον εξώστη που υπήρχε στη όψη του δρόμου και δημιουργήσαμε νέο στην όψη της εσωτερικής αυλής, όχι ως προεξοχή στον κύριο όγκο όπως ήταν πριν την επέμβαση αλλά ως εσοχή σε αυτόν. Η αντικατάσταση των ανοιγμάτων για της προηγούμενης κεντρικής εισόδου αλλά και της πόρτας που κατέληγε στον εξώστη έγινε με τη δημιουργία παραθύρων στις ίδιες διαστάσεις.

Κάτοψη ισογείου

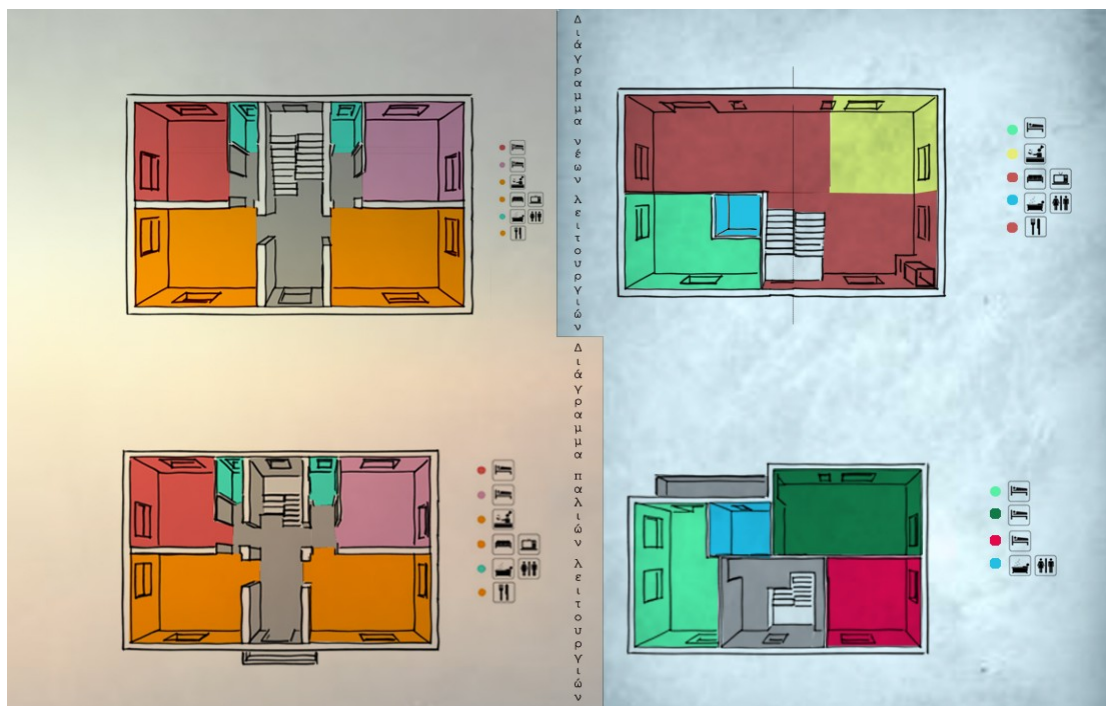

Κάτοψη ορόφου

Όσον αφορά τη τελική κάλυψη του κτιρίου διατηρήσαμε τον τύπο της τετράρηχτης στέγης όχι μόνο από άποψη αισθητικής αλλά και για λόγους προστασίας από τα καιρικά φαινόμενα. Θέλοντας να κρατήσουμε την αρχική μορφή του κτιρίου για ιστορικούς λόγους προσπαθήσαμε να διατηρήσουμε τις όψεις στην αρχική μορφή τους, διατηρώντας τα ανοίγματα όπως ήταν.

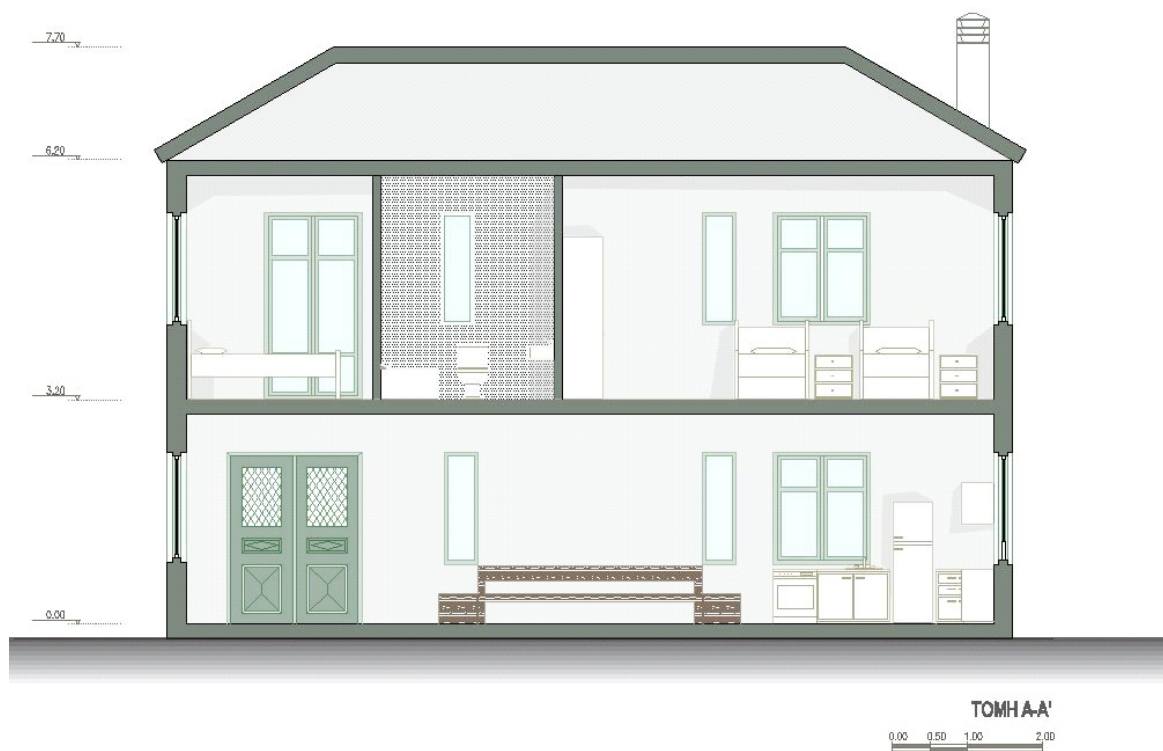
Εξωτερικά η διαμόρφωση έγινε για τους σκοπούς της ανάπλασης και η εσωτερική διαμόρφωση έγινε σύμφωνα με τις ανάγκες των ρομά για την όσον δυνατόν καλύτερη διαβίωση τους.

Η δημιουργία όσον περισσότερων υπνοδωματίων ήταν ο κύριος στόχος μας, καθώς ήρθαμε αντιμέτωποι με τον μεγάλο αριθμό των μελών των οικογενειών των ρομά. Έτσι το σύνολο των υπνοδωματίων που δημιουργούμε είναι στον αριθμό τέσσερα, εκ των οποίων τα τρία βρίσκονται στον όροφο και ένα στο ισόγειο είτε για άτομα με ειδικές ανάγκες, είτε για άτομα μεγάλης ηλικίας, για την εύκολη πρόσβαση αυτών.

Διάγραμμα παλιών-νέων λειτουργιών

Στο ισόγειο δημιουργούμε έναν ενιαίο χώρο σχήματος γάμα στον οποίο χώρο ενοποιούνται το καθιστικό, η κουζίνα και η τραπεζαρία, αυτοί οι κοινόχρηστοι χώροι θέλαμε να είναι λειτουργικοί και ευρύχωροι για να καλύπτουν την ανάγκη τους για άνεση όσον αφορά τον μεγάλο αριθμό που συνήθως απαριθμούν οι οικογένειες τους. Στο χώρο του καθιστικού δημιουργούμε εστία πρώτον για λόγους οικονομικότερης κάλυψης της θέρμανση τους χειμερινούς μήνες του χρόνου και δεύτερον ως χαρακτηριστικό στοιχείο συγκέντρωσης τους γύρω από αυτό. Το καθιστικό τοποθετείται στη βόρεια πλευρά του κτιρίου για λόγους εξοικονόμησης ενέργειας. Ως τραπεζαρία τοποθετήσαμε έναν ενιαίο, μεγάλων διαστάσεων πάγκο για τη κάλυψη πολλών θέσεων. Επίσης στο ισόγειο σχεδιάσαμε ένα λουτρό μικρών διαστάσεων.

Τομή Α-Α'

Το κλιμακοστάσιο δημιουργείται ακριβώς απέναντι από την πρωτύτερη θέση του.
Στον όροφο δημιουργούμε τρία αρκετά ευρύχωρα υπνοδωμάτια καθώς και ένα λουτρό.

Τομή Β-Β´

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

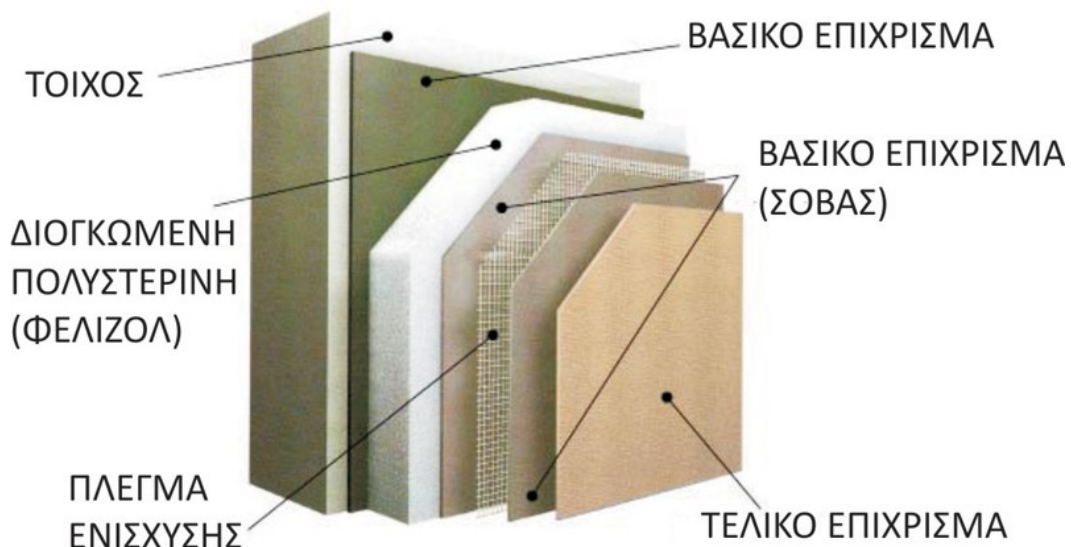
Η κεντρική ιδέα διαμόρφωσης των εσωτερικών χώρων του κτηρίου βασίστηκε στην δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών χρήσης για οικογένειες ρομά.

Αυτές οι οικογένειες είναι συνήθως πολυάριθμες στα μέλη όπου τις απαρτίζουν, έτσι αποτέλεσε βασικό παράγοντα για τον μεγάλο και ευρύχωρο.

Βασικό παράγοντα για τη σύνθεση αλλά και για την επιλογή των υλικών που επιλέξαμε αποτέλεσε η κατά βάση όχι καλή οικονομική κατάσταση στο κατά μέσω όρο αυτού του ξεχωριστού κοινωνικού συνόλου.

Στόχος μας είναι η αναβάθμιση του επιπέδου της καθημερινότητας τους αλλά με μια ομαλή μετάβαση στο σύγχρονο τρόπο ζωής. Υλικά και έπιπλα ανθεκτικά στο χρόνο χωρίς να χρειάζονται κάποια ιδιαίτερη συντήρηση συνετέλεσαν το βασικό μας μπούσουλα για την διεκπεραίωση αυτής της εργασίας όσον αφορά την επανάχρηση της κατοικίας αλλά και όσον αφορά τη διαμόρφωση των εσωτερικών αυλών και κάθε κοινόχρηστο χώρο αυτής της γειτονίας.

Σημαντικό στοιχείο για την εξοικονόμηση ενέργειας για θέρμανση είναι η χρησιμοποίηση θερμομονωτικών υλικών στους εξωτερικούς τοίχους. Η θερμομόνωση των κτιρίων με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας εξαρτάται σημαντικά από την σύνδεση των διαφορετικών δομικών στοιχείων. Στο εμπόριο υπάρχει μία ποικιλία δομικών υλικών με καλές ιδιότητες όπως μπετόν, τοιχοποιία, ξυλεία, μονωτικά υλικά, γύψος, φελός και πυλός. Ο πυλός έχει αποδείξει την αξία του για χιλιάδες χρόνια και είναι το περισσότερο διαδεδομένο και χρονικά παλαιότερο υλικό στο κόσμο. Είναι βιολογικά και οικολογικά ένα εξαιρετικό δομικό υλικό. Σήμερα υπάρχει στην αγορά σαν έτοιμο προϊόν και έχει προσαρμοστεί στις σημερινές απαιτήσεις της τεχνικής.

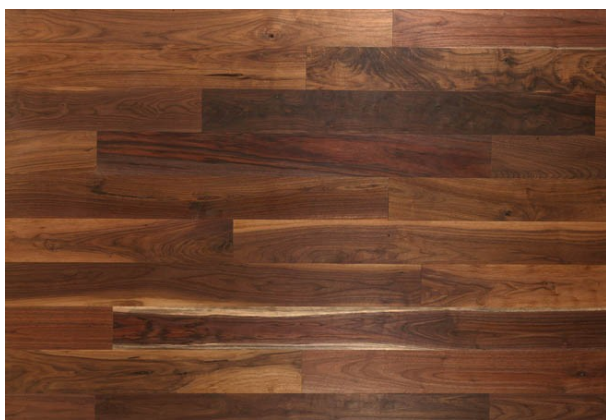
Η χρωματική απόδοση των όψεων των κτιρίων μας είναι σε χρώματα κίτρινο, γαλάζιο, πράσινο, πορτοκαλί, γκρι, όλα σε χαμηλές εντάσεις.

Οι όψεις μας θέλαμε να έχουν ένα επίπεδο χωρίς προεξοχές και γι αυτό μεταφέραμε τον εξώστη στη πίσω πλευρά του κτηρίου. Τα κτίρια μας δεν εμφανίζουν κάποιο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον καθώς ανεγέρθηκαν υπό συνθήκες κάπως βιαστικές και αντίξοες για την κάλυψη των απαιτήτων.

Έτσι στις όψεις μας δεν υπάρχει κάποιο διακοσμητικό στοιχείο.

Τα ανοίγματα είναι συμμετρικά και ξύλινα με παραθυρόφυλλα ξύλινα γαλλικού τύπου.

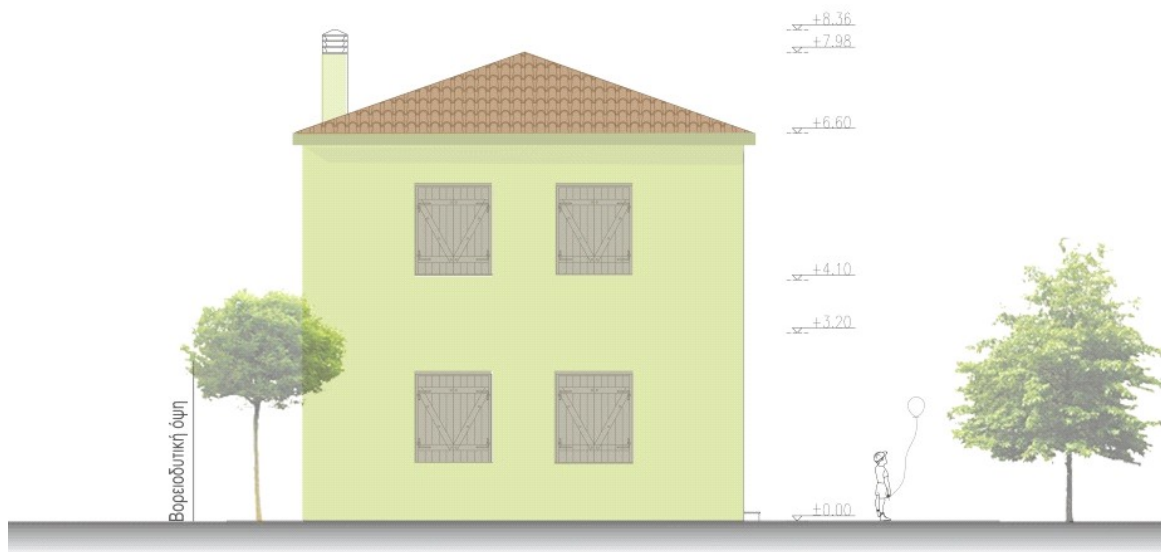
Η δαπεδική επικάλυψη των υπνοδωματίων γίνεται με παρκέτο σε σχήμα επιμήκεις λουρίδες, χρώματος καρδιάς. Στα λουτρά τοποθετούνται πλακάκια ψηφιδωτά, χρώματος πράσινο στο ισόγειο και γκρι – καφέ στον όροφο.

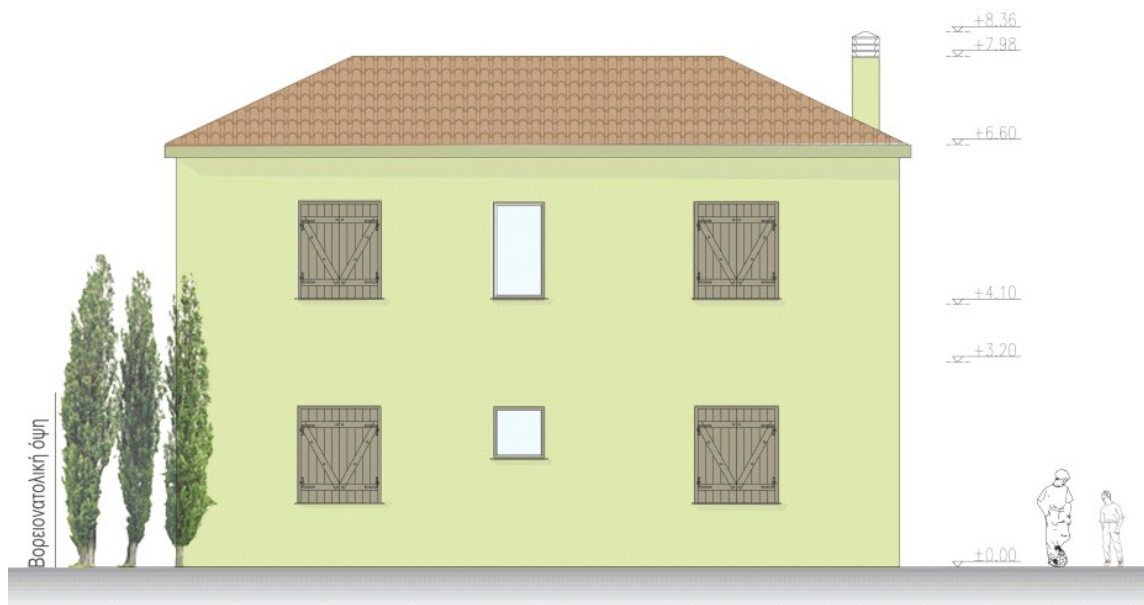
Παρκέτο σε σχήμα επιμήκεις λουρίδες

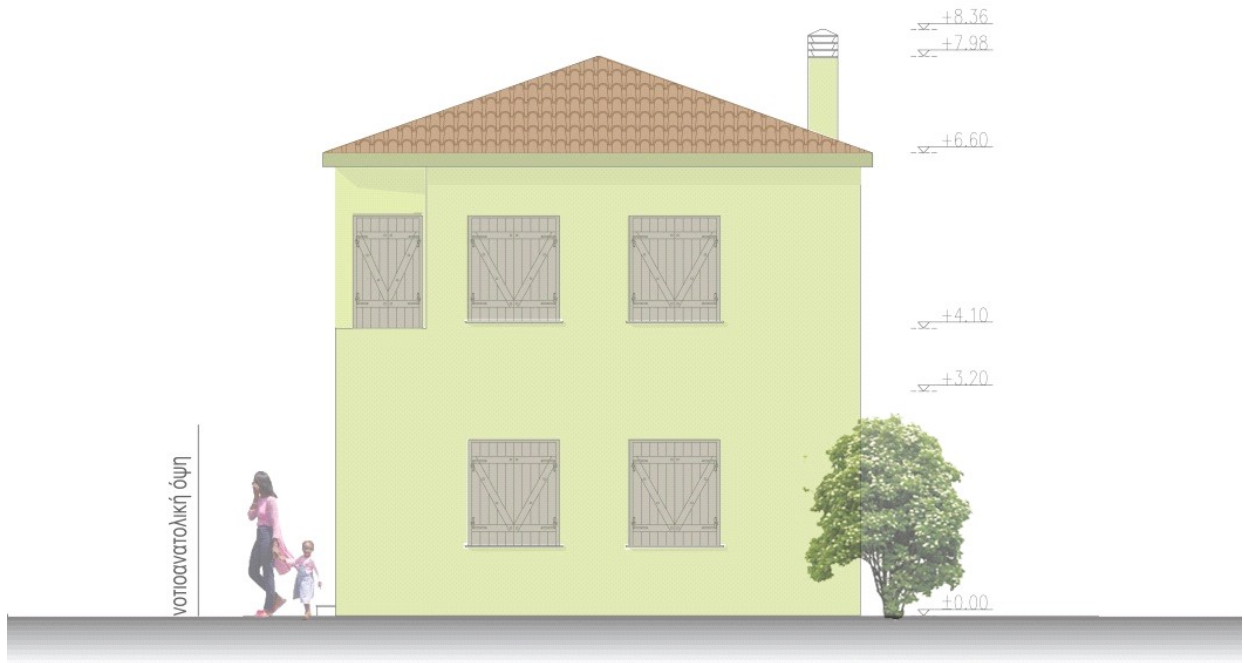
Πλακάκια ψηφιδωτά

Βορειοδυτική όψη

Βορειοανατολική όψη

Νοτιοανατολική όψη

Νοτιοδυτική όψη

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ

Ο περιβάλλοντας χώρος διαμορφώνεται περιμετρικά των υφιστάμενων κτηρίων της μελέτης μας και έτσι συμπληρώνει την μορφολογία τους. Πρόκειται για τις εσωτερικές αυλές που δημιουργούνται στο εσωτερικό σε κάθε ένα από τα οικοδομικά τετράγωνα καθώς και τους δρόμους που εφάπτονται ανάμεσα στα οικοδομικά τετράγωνα τους οποίους πεζοδρομούμαι.

Η κεντρική ιδέα σχεδιασμού του περιβάλλοντα χώρου, είναι η δημιουργία χώρων στους οποίους θα αναπτύσσονται κάποιες δραστηριότητες για τους ενοίκους των κατοικιών, καθώς και η διαμόρφωση χώρων φύτευσης.

Στόχος μας ήταν η ενοποίηση των εσωτερικών αυλών μέσω της πεζοδρόμησης των δρόμων αλλά και των παρόδων που διασχίζουν ανάμεσα τις κατοικίες.

Η επιλογή των χρήσεων όπου δώσαμε στις εσωτερικές αυλές έγινε σύμφωνα με τη μελέτη που κάναμε πάνω στη ζωή των ρομά, τις συνήθειες τους, τις ανάγκες τους, τα ήθη και τα έθιμα τους και τις παραδόσεις τους. Όπως για παράδειγμα στη μία από τις τέσσερις η οποία σχεδιαστική ως χώρος εκδηλώσεων και γενικής ψυχαγωγίας όπου αφορμή για αυτή την επιλογή στάθηκε μία χαρακτηριστική γιορτή των ρομά που γίνεται κάθε 23 Απριλίου και πρόκειται για τη γιορτή της άνοιξης που την γιορτάζουν μέχρι τη 1 Μαΐου. Ο ιδιαίτερος κοινωνικός και εξωστρεφής χαρακτήρας των Ρομά έχει ως αντίκτυπο το φαινόμενο που διακρίνεται σε αυτή τη μειονότητα, της μάζωξης μεταξύ τους με έντονο στοιχείο της μουσικής, του χορού, του τραγουδιού και γενικά με ότι έχει σχέση να κάνει των πολιτισμικών στοιχείων.

Σε αυτή την εσωτερική αυλή, σχεδιάσαμε ξύλινους πάγκους σε σχήμα γαμα (Γ), αγκαλιάζοντας έτσι τη σπείρα που δημιουργείται από τον χορό. Από την ανατολική πλευρά της αυλής

Επίσης η μη ύπαρξη σχολικής παιδείας στάθηκε ως αφορμή για την τοποθέτηση 2 παλιών βαγονιών τρένου στη μία από τις εσωτερικές αυλές για να χρησιμοποιηθούν ως χώροι προσχολικής ηλικίας και κατάλληλης ενημέρωσης για τα παιδιά των ρομά έτσι ώστε η ένταξη τους στα σχολεία να είναι πιο ομαλή. Με αυτή τη πρότασή μας στοχεύσαμε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που υπάρχουν στα παιδιά αυτά όσον αφορά τη σωστή ένταξη τους. Οι σημαντικότερες πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των τσιγγάνων, οι οποίες έχουν αντίκτυπο στην εκπαίδευση και στην φοίτησή τους είναι οι εξής:

-Η συνεχής μετακίνηση της οικογένειας και η έλλειψη σταθερής έδρας και σπιτιού συντελούν στην ασυνεπή φοίτησή τους.

-Η κοινωνικοοικονομική τους οργάνωση που θέλει τα παιδιά από μικρά να εμπλέκονται στις επαγγελματικές δραστηριότητες των μεγάλων.

-Η εμφάνιση που προκαλεί ειρωνεία και απόρριψη.

-Το ότι έχουν άλλες συνήθειες και αρχές.

-Το ότι δεν έχουν γραπτή γλώσσα.

-Η διαφορετική αντίληψη και στάση ως προς την εκπαίδευση, που δεν αποτελεί πρώτη αξία μέσα στο σύστημά τους, ενισχύονται από το γεγονός ότι τα παιδιά έρχονται στο σχολείο με ελλειμματικό μορφωτικό κεφάλαιο, με περιορισμένες προσδοκίες και ως εκ τούτου παρουσιάζουν χαμηλή σχολική επίδοση.

Οι παραπάνω πολιτισμικές ιδιαιτερότητες οδηγούν στις πολιτισμικές συγκρούσεις με τον ερχομό των τσιγγανόπαιδων στο σχολείο που εστιάζονται στις εξής:

-Με την πρώτη τους επαφή με την περιφραγμένη αυλή του σχολείου βιώνουν πολιτισμική σύγκρουση καθώς η εικόνα αυτή δεν είναι συμβατή με τα δικά τους βιώματα.

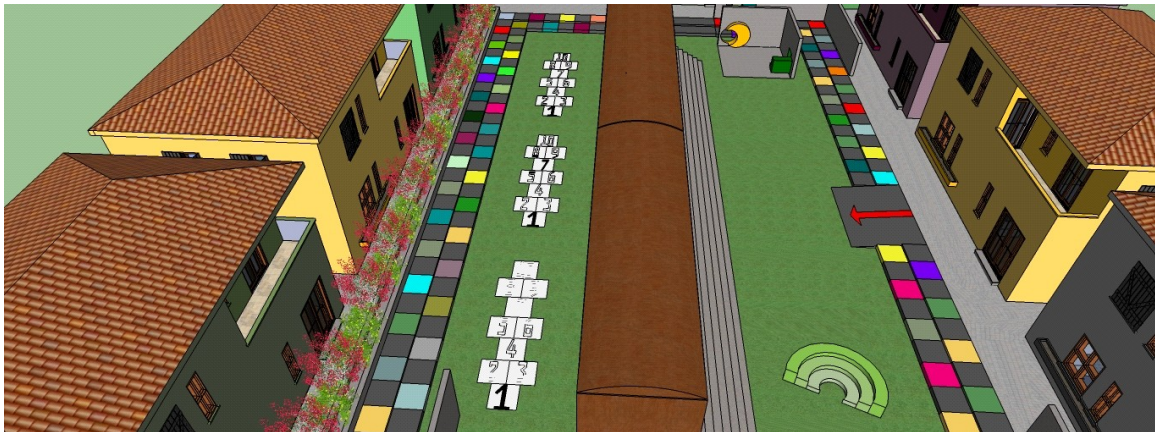
-Η πρωινή συγκέντρωση με το χτύπημα του κουδουνιού και η προσευχή που ακολουθεί είναι επίσης εικόνες εντελώς άγνωστες στα δικά τους στάνταρ.

-Η διάταξη και χρήση από τη μία του χώρου της σχολικής τάξης έρχεται σε αντίθεση με την ελευθερία που νιώθουν στον ανοιχτό χώρο όπου κινούνται χωρίς περιορισμούς και από την άλλη η τήρηση ενός συγκεκριμένου ωραρίου είναι πρακτικές μη συμβατές με το δικό τους τρόπο ζωής.

-Το ότι πρέπει να αποδεχτούν τις νόρμες που επιβάλει η σχολική πρακτική καθώς και το αναλυτικό πρόγραμμα και τα σχολικά βιβλία που απευθύνονται στους μαθητές από την κυρίαρχη πολιτισμική ομάδα είναι επίσης παράγοντες σύγκρουσης.

Με δεδομένες τις παραπάνω δυσκολίες πρέπει για να έχουν, οι τσιγγανόπαιδες, πραγματικές ευκαιρίες στην εκπαίδευση, η πολιτεία να λάβει υπόψη τις ιδιαιτερότητες και να προσφέρει μια εκπαίδευση που δεν θα αποξενώνει τα παιδιά αυτά αλλά που θα τους δίνει ένα δυναμικό ρόλο και τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τις ιδιαιτερότητες της φυλής τους και τα δικά τους πολιτισμικά στοιχεία.

Θελήσαμε να δημιουργήσουμε ένα χώρο για την απασχόληση των παιδιών των Ρομά, στον οποίο πέρα από τα βαγόνια που αναφέραμε παραπάνω συμπληρώνουμε τον χώρο με δενδροφύτευση για σκίαση αλλά και για να ενισχύσουμε την προδιάθεση των παιδιών με στοιχεία της φύσης και των χρωμάτων για την πιο εύκολη <<πρόσβαση>> τους, στο χώρο αυτό. Συμπληρώνουμε τον χώρο αυτό με βαθμίδες ,ασύμμετρες μεταξύ τους καθ' ύψος οι οποίες έχουν και τη χρήση καθισμάτων για τα παιδιά αλλά και για τον οποιοδήποτε κάτοικο της περιοχής αυτής. Έχουμε παίξει με την έντονη χρωματική απόδοση αυτών των στοιχείων, βοηθώντας στον καλύτερο κόσμο των παιδιών.

Εκτός από την ενίσχυση της προσχολικής ηλικίας, δημιουργούμε μία άλλη εσωτερική αυλή που θα λειτουργεί ως παιδική χαρά και εναλλακτικών δραστηριοτήτων των παιδιών. Το παιχνίδι αποτελεί μία βασική δραστηριότητα για την ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού. Η προσαρμογή στο περιβάλλον για ένα παιδί επιτυγχάνεται κυρίως μέσω του παιχνιδιού. Οι χώροι του παιχνιδιού πρέπει να είναι πολύμορφοι, διαφορετικοί και εναλλασσόμενοι. Θα πρέπει να ικανοποιούν τις παιδικές ανάγκες. Με το παιχνίδι το παιδί αποκτά κοινωνικές εμπειρίες και μαθαίνει να εκτιμά τις προσωπικές του δυνατότητες.

Οι απαιτήσεις για παιδικές χαρές είναι η ασφάλεια κυκλοφορίας, να είναι μακριά από καυσαέρια, να έχουν ικανοποιητικό ηλιασμό και να μην υπάρχει υγρασία στο έδαφος. Σε μια περιοχή κατοικίας οι παιδικές χαρές πρέπει να βρίσκονται σε σημεία αναφοράς της πόλης και να συνδέονται με δίκτυο πεζοδρόμων με τις κατοικίες και τις άλλες λειτουργίες. Δε θα πρέπει να βρίσκονται περιφερειακά αλλά να συνδυάζονται με τα δίκτυα κυκλοφορίας. Με όλα τα παραπάνω που αναφέραμε αλλά γνωρίζοντας το γεγονός ότι δεν υπάρχει η σωστή παρακολούθηση από τους γονείς(λόγω εργασίας), θελήσαμε να σχεδιάσουμε ένα χώρο όπου θα τραβάει την προσοχή τους με το παιχνίδι ώστε να μην απομακρύνονται σε άλλες γειτονιές.

Κοιτώντας την κάτοψη της παιδικής χαράς, παρατηρούμε ότι υπάρχουν τρεις ομαλές μεταβάσεις από το ένα επίπεδο στο άλλο.

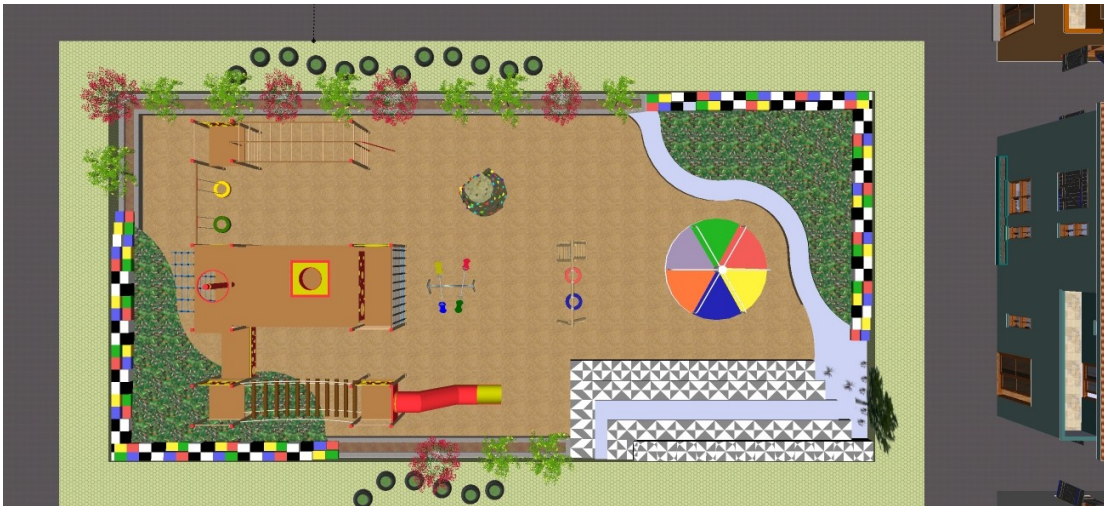

Οι δύο αντιδιαμετρικές πλευρές γίνονται ακριβώς με τον ίδιο τρόπο: διαμορφώνονται κλίμακες πλάτους 0.70μ. και προς το τέλος τους μειώνεται ανά 5 πόντους το ρήχτι και φτάνει στο επίπεδο του εσωτερικού. Ενδιαφέρον έχουν αυτές οι πολύχρωμες σκακιέρες γιατί εκτός από ομαλές κλίμακες, είναι και καθίσματα για τα παιδιά. Παράλληλα ακολουθεί κεκλιμένο επίπεδο φύτευσης και δένδρων για σκίαση. Δημιουργούνται καμπύλες και από τις δύο γωνίες με αποτέλεσμα να “αγκαλιάζουν, προστατεύουν” τον χώρο του παιχνιδιού. Η τρίτη ομαλή πρόσβαση γίνεται και πάλι από πέντε πλατύσκαλα πλάτους 0.80μ., με γεωμετρικά σχήματα μαύρου- άσπρου χρώματος. Η βόρεια πλευρά της παιδικής χαράς είναι περιτριγυρισμένη με δενδροστοιχία με δέντρα με μεγάλο φύλλωμα για σκίαση όπως ιτιά κλαίουσα, πλάτανος κ.λπ. Το εσωτερικό της παιδικής χαράς είναι από ψιλό αμμοχάλικο. Τα μεμονωμένα παιχνίδια είναι οι κούνιες(4.70X3.00X2.50)μ., η τραμπάλα (4.00X0.55)μ., ο γύρω-γύρω($r=2.00\mu.$), ο βράχος αναρτήρησης(4.00X3.00X3.50)μ. και η ομάδα σπιτιών(11.40X6.50X3.00)μ.

Περιμετρικά της παιδικής χαράς αναπτύσσεται ένας ξύλινος διάδρομος πλάτους 2.00μ., όπου έχει καθίσματα κατασκευασμένα από τα λάστιχα των αυτοκινήτων με εσωτερική φύτευση, για να κάθεται όποιος θέλει.

Τα παιχνίδια και οι εγκαταστάσεις είναι από ανακυκλώσιμα υλικά, κυρίως ξύλο.

Επίσης, διαλέξαμε έντονα χρώματα γιατί απευθυνόμαστε στον κόσμο των παιδιών.

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της εσωτερικής αυλής με την παιδική χαρά

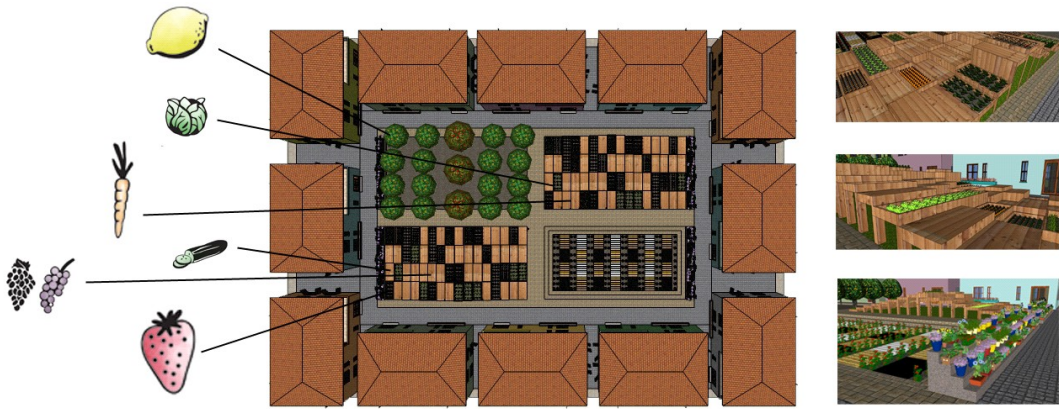
Φωτορεαλιστική απεικόνιση της εσωτερικής αυλής με τα βαγόνια.

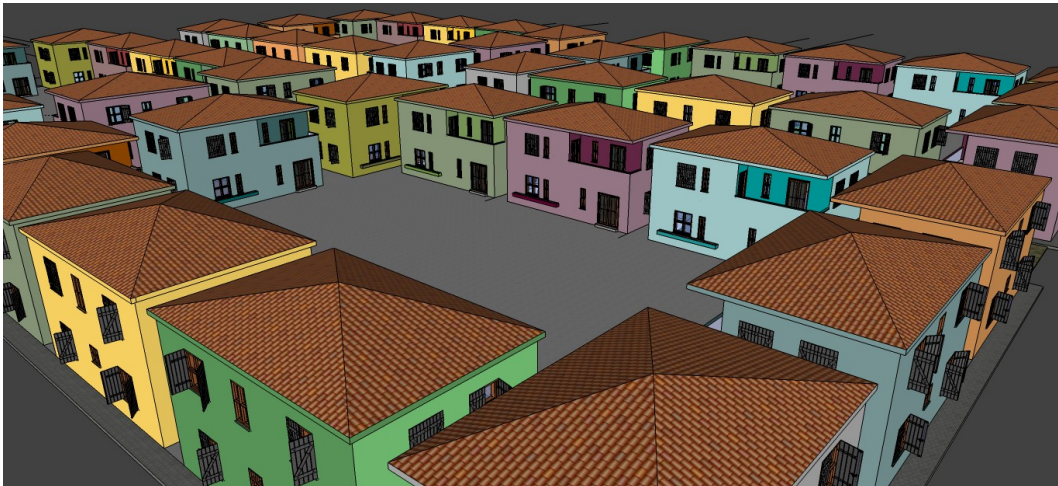
Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις της εσωτερικής αυλής με τον λαχανόκηπο

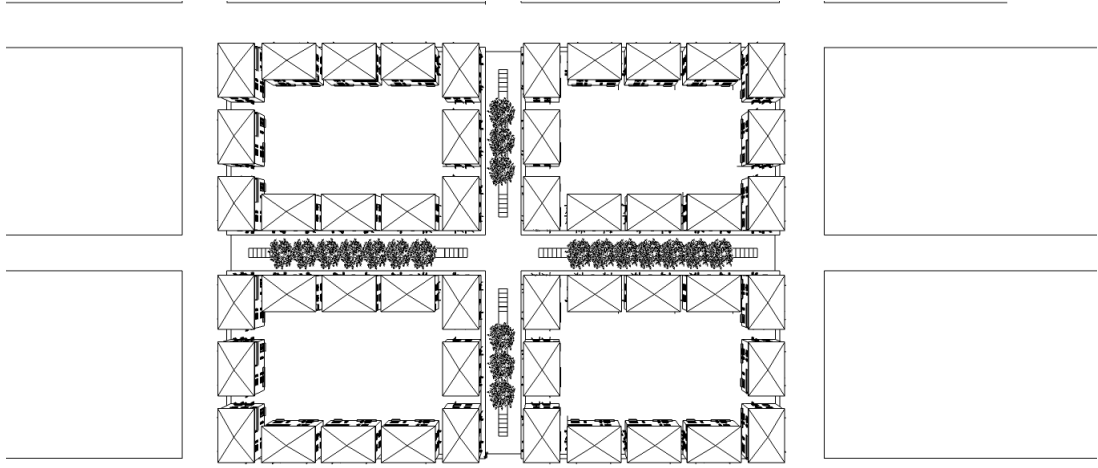

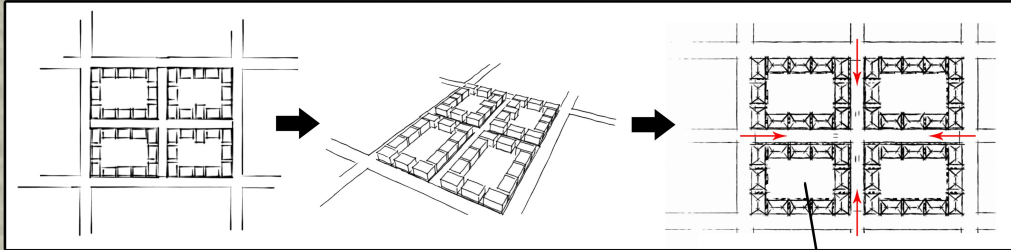

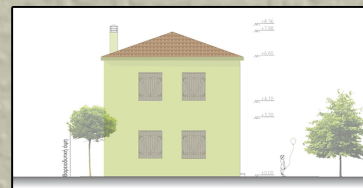

Το πριν-το μετά -το τώρα

ΡΟΜΑ: Η ΟΡΑΤΟΙ «ΑΟΡΑΤΟΙ» ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΣ

Εσωτερικές αυλές & όψεις

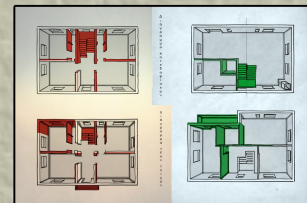

Αποκαλούμενοι άλλοτε ως «ρομά» ή «κατσιβελιοί» άλλοτε ως «γύφτοι», «τσιγγάνοι» ή «αθίγγανοι». Ένας λαός χωρίς καμία πατρίδα. Οι τσιγγάνοι ήταν ανέκαθεν 'ο οικίος ξένος', ένας λαός που πάντα περνούσε καιζούσε κυριολεκτικά και μεταφορικά εκτός των τοιχών. Κουβαλούσε στη πλάτη του όλους τους φόβους μας, αλλά και τα ρομαντικά μας στερεότυπα, από τη μια ο τσιγγάνος που κλέβει, που κάνει μάγια και ξεγελά και από την άλλη ο ατίθασος ταξιδευτής που παίζει μουσική και χορεύει ανέμελος στο φώς του φεγγαριού.

Μία εθνική ομάδα, μία εθνική μειονότητα που έχει δεχτεί πολλά κρούσματα ρατσιστικής δισανεξίας. Θεωρείτε η πλέον περιθωριοποιημένη μειονότητα στην Ευρώπη, χωρίς καμία ευκαιρία στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις ίσες ευκαιρίες για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι το 75% των Ευρωπαίων ρομά ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, χωρίς χρήματα, χωρίς φως ή νερό, χωρίς θέρμανση. Το χειρότερο όμως όλων είναι έλλειψη σεβασμού. Ένας τραγικός ρομά μεγάλων ποπ επιτυχιών στη Ρουμανία αναφέρει συγκρικριμένα σε συνεντευξή του «...υπάρχει στίγμα από τα γεννοφάσκια μας...». Ο περισσότερος κόσμος έχει συνιφασμένο το όνομα των ρομά ως το παράδειγμα της παραβατικότητας.

Στόχος της Ανάπλασης

Στόχος της ανάπλασης είναι η καλύτερευση του βιοτικού επιπέδου των Ρομά μέσω αυτής της μελέτης που κάνουμε. Από τη μία η επάναχρηση ενός απλού, λειτουργικού τύπου κατοικίας και από την άλλη η ανάπλαση των τεσσάρων εσωτερικών αυλών για τις καθημερινές ανάγκες τους είναι οι βασικοί στόχοι της μελέτης μας.

Φωτογραφίες μακέτας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Στα προσφυγικά της Πάτρας τη δεκαετία του '40.Λ.Μαρινέλης
- 2.Chris Downey (blind architect). Έργο :Western Blind rehabilitation center
- 3.Παμικρασιατικό Σύλλογο Πατρών
- 4.Ερευνητική εργασία «ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» Κωστοπούλου Νικολέτα
- 5.Τμήμα αρχιτεκτόνων μηχανικών ακαδ. Έτος 2004-2005
- 6.NEYFERT (2009) Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και εφαρμογές
- 7.Κατασκευές από τοιχοποιία, Φυλλίτσα Καραντώνη
- 8.Οδηγός μελετών ΟΣΚ
- 9.Κ.Ε.Α.Τ- πληροφορίες και ιστορικά